

sehol meg nem kísérlett kihasználási módnak erdőnevelési szempontból való előnyeit is el nem ismerni. És meg vagyok győződve, hogy ha eleinte idegenkednék is tőle, rövid kísérlet után s a végrehajtó hatóságok jóakaratu oktatása mellett maga a nép is csakhamar meggyőződnék arról, hogy a módszer az ő érdekében, már a munkafelosztás érvényesítésénél fogva is, okvetlenül tetemes előnyökkel járna.

Gábor Sándor

m. kir. erdész.

A millennáris közgyűlés előkészítése.

I.

Az 1896. évi országos erdészeti gyűlés előkészítésére kiküldött bizottság 1896. évi márczius hó 17-én tartott rendes ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Bedő Albert elnök; Arató Gyula, Fekete Lajos, Ghyczy Emil, Horváth Sándor, Kallina Károly, Péch Kálmán, Sóltz Gyula, Tavi Gusztáv, Tomcsányi Gyula bizottsági tagok; és Budapest székes-főváros képviselőjében Guckler Károly.

Nemeskéri Kiss Pál, Rutska Tivadar és Vadas Jenő bizottsági tagok távolmaradásukat elfoglaltságukkal mentették ki.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésére Péch Kálmánt kéri fel.

I. Az országos erdészeti egyesület titkári hivatala bejelentvén, hogy Budapest székes-főváros tanácsa a székes-fővárosi erdők esetleges megszemléléséhez hozzájárulását szives készséggel megadta: a bizottság az 1896. évi országos erdészeti gyűlés alkalmával esetleg a székes-fővárosi erdők megszemlélését is célszerűnek tekinti s ezzel kapcsolatban határozatilag kimondja, hogy az országos erdészeti egyesület igazgató-választmánya megkerestessék az iránt, hogy az országos gyűlést ne csak az 1896.

évi februárius hó 15-én tartott ülésében kijelölt 2 napra, hanem 3 napra, és pedig folyó évi augusztus hó 30., 31-ére és szeptember hó 1-ére hívja egybe, úgy, hogy az országos erdészeti egyesület kebli ügyeinek elintézése és a kitüzendő szakkérdések megvitatása után esetleg még ez a szemle is megtartható legyen.

II. Horváth Sándor az 1896. évi országos erdészeti gyűlés napirendjére vonatkozólag azt a javaslatot teszi, hogy a gyűlés első napján (aug. 30.) az országos erdészeti egyesület kebli ügyeiből annyi vétessék fel a tárgysorozatba, hogy a megvitatásra kitüzött szakkérdések közül a „kopár területek beerdősítésének kérdése“ előadható, megvitatható és határozathozatallal letárgyalható legyen; a gyűlés második napján (aug. 31.) először a még hátralevő két szakkérdés — és pedig „a felsőbb erdészeti tanügy szervezetének kérdése“, utána „az erdészeti kísérletügy szervezésének kérdése“ — tüzessék ki előadásra, megvitatásra és határozathozatalra; s a mennyiben az idő engedné, ezután folytattassék az országos erdészeti egyesület kebli ügyeinek tárgyalása; a gyűlés harmadik napján (szept. 1.) a még hátralevő kebli ügyek tárgyalásának befejezése után tartassék meg a szemle a székes-főváros erdeiben.

A javaslat elfogadtatván, elnök határozatilag kimondja, hogy az országos erdészeti egyesület igazgató-választmányához ily értelmű előterjesztés tétessék.

III. Guckler Károly kijelenti, hogy — bár a székes-főváros tanácsa a legkészségesebben hozzájárul a főváros erdeiben tervezett szemle megtartásához — kötelező ígéretet az országos gyűlésen résztvevők fogadására nézve, a már bejelentett kongresszusokra való tekintettel, nem tehet, de kinyilatkoztatja, hogy a főváros tanácsa e tekintetben minden lehető meg fog tenni.

Tudomásul vétetik.

IV. Az országos gyűlésen megvitatandó szakkérdések közül a bizottság

1. „a kopár területek beerdősítése“ kérdésének előadására Tavi Gusztávot,

2. „a felsőbb erdészeti tanügy szervezete“ kérdésének előadására Horváth Sándort,

3. „az erdészeti kísérletügy szervezése“ kérdésének előadására Vadas Jenő jelöli ki.

A bizottság az egyes szakkérdések tárgyalásának irányára és a kérdések megoldását czélzó javaslatokra nézve az előadókat, általában véve, nem kívánja utasítással ellátni, csak a kopárok beerdősítése kérdésénél tartja szükségesnek kijelenteni, hogy e kérdés sulypontja az általános földmivelési szempontokból beerdősítendő oly kopár területekre helyezendő, a melyek nem tartoznak az erdőtörvény hatálya alá; — szükségesnek tartja továbbá azt, hogy ezen kérdés megvitatásába az egyes vármegyék erdőbirtokosai és szakemberei szorosán bevonassanak s előadó ezek véleményének meghallgatásával tegye meg javaslatait.

Ebből kifolyólag szükségesnek tartja a bizottság, hogy az egyes vármegyei közigazgatási bizottságok elnökeihez oly értelmű felhívás intéztessék, hogy a kérdés megvitatására helyi bizottságot alakítson; ezen helyi bizottságnak feladatához tartoznak általában: megjelölni, lehetőleg terület szerint is, mindazon kopár területeket, a) a melyek az erdőtörvény rendelkezései alá tartoznak; b) a melyek az erdőtörvény rendelkezései alá nem tartoznak; c) megjelölni azon területeket, a melyek jelenleg még nem kopárok ugyan, de a mostani kezelés folytatása esetén előreláthatólag azzá válnak; d) véleményt mondani, illetőleg nyilatkozni az iránt, hogy a kopár területek beerdősítésének mik a nehézségei; e) hogy a birtokosok támogatásra szorulnak-e vagy nem; f) mik volnának a birtokosoknak nyújtandó segélyek stb.

A bizottság a felhívásnak ily értelemben való szerkesztésére a kiküldött szakelőadót kéri fel, oly megjegyzéssel, hogy a felhívásban a helyi bizottságok munkálatainak beküldésére végső határidőül az 1896. évi junius hó 15-e jelöltessék meg.

V. A bizottság szükségesnek tartja azt, hogy a szakelőadók kinyomatott emlékiratai az országos gyűlés megtartása előtt 4 héttel kiosztassanak, úgy, hogy bárkinek ideje legyen a kérdést alaposan tanulmányozni s ellenvéleményét vagy az „Erdészeti Lapok“-ban közölni, vagy külön kinyomatva idejekorán szétosztani.

Elnök tehát határozatilag kimondja, hogy az országos egyesület igazgató-választmányához kérelem intézendő, hogy az

emlékiratok és az esetleges ellenvélemények kinyomatása és szétosztása iránt annak idején intézkedjék, másrészt pedig, hogy az „Erdészeti Lapok“-ban az országos gyűlésen résztvevőkhöz az ellenvélemények betérjesztése ügyében felhívást intézzen.

VI. A bizottság szükségesnek tartja, hogy az országos gyűlésen megvitatandó szakkérdések ügyében hozandó határozatoknál ne csak az országos erdészeti egyesület tagja, hanem más az ügy iránt érdeklődők is részt vehessenek, mint szavazók, de csak azok, kik e czélból bizonyos díjat fizetnek s ezt a gyűlésen, erre a czélra nekik kézbesítendő jeggyel igazolni tudják.

Elnök határozatilag kimondja, hogy ez ügyben szükséges intézkedések megtételére az országos erdészeti egyesület igazgatóválasztmánya kéressék fel.

VII. A gazdakongresszusnak azon kérelme, hogy az országos erdészeti egyesület XXXII. 5. 6., pont alatt hozott határozatát támogassa: kiadatik javaslattétel végett Horváth Sándornak.

VIII. Az 1896. évi országos erdészeti gyűlés előkészítésével járó munkálatok végzésére Horváth Sándor elnöklete alatt Árató Gyula és Péch Kálmán bizottsági tagokból álló albizottság küldetik ki.

IX. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Fekete Lajos és Ghyczy Emil bizottsági tagok kéretnek fel.

K. m. f.

Péch Kálmán,
jegyző.

Bedő Albert,
elnök.

Hitelesítésül:

Ghyczy Emil s. k.,
bizottsági tag.

Fekete Lajos s. k.,
bizottsági tag.

II.

(Felhívás a kopár területek beerdősítése kérdésének tárgyalásához szükséges adatok beszerzése ügyében.)

Az „Országos Erdészeti Egyesület“ mult év augusztus havában megtartott közgyűlése egyhangulag elhatározta, hogy az ország ezredéves fennállásának megünneplése alkalmából rendezett ezredéves kiállítás ideje alatt kongresszus jellegű országos erdészeti gyűlést tart s ennek tárgysorozatába az egyesület rendes köz-

gyűlési tárgyain kívül a hazai erdőgazdaságnak azon fontosabb országos érdekű kérdéseit is felveszi, melyek míg egyfelől hazai erdőgazdaságunk továbbfejlődésével a legszorosabb kapcsolatban állanak, addig másfelől az ország közgazdasági érdekeit is legközvetlenebbül érintik.

Ilyen kérdésnek tekinti az egyesület különösen a kopár területek beerdősítésének kérdését, melyet ép ezért első sorban tűzött ki tárgyalásra, abban a biztos reményben, hogy a kérdés megvitatásában nemcsak az egyesület tagjai fognak élénk részt venni, hanem életből meritett tapasztalataikkal és bölcs tanácsukkal a legközvetlenebbül érdekelt birtokos osztály irányadó tagjai is hozzájárulni fognak ahhoz, hogy az országos erdészeti gyűlés az e téren ránk váró nagy feladatok sikeres megoldására vezető legcélszerűbb utakat és módokat, az ország tényleges viszonyainak legmegfelelőbbben, megjelölhesse.

Kétséget nem szenved ugyan, hogy a kopár területek beerdősítése hazánkban is az utóbbi évek óta évről-évre nagyobb lendületet kezd nyerni, de az is kétségtelen, hogy az, a mi e téren eddig történt, szintén csak kezdetnek tekinthető s ugyan- ezért az Országos Erdészeti Egyesület is a hazai földmivelés országos érdekeinek óhajt szolgálatot tenni, midőn az 1896. évi országos erdészeti gyűlés megvitatandó szakkérdései közé a kopár területek beerdősítésének kérdését is kitűzte, azon biztos hitben, hogy e fontos kérdés teljes megvilágítása szélesebb körben is felköltendi az érdeklődést és nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a kopár területek megkezdett beerdősítése ezentul nagyobb arányokban meginduljon.

Hogy az országos erdészeti gyűlés előkészítésére kiküldött bizottság szakelőadója az országos gyűlésen a kérdés felől, vagyis a kopár területek nagyságáról és jelenlegi állapotáról, a beerdősítés munkája elé gördülő nehézségekről s azok mikénti legcélszerűbb elhárításáról teljes és a jelenlegi helyzetnek megfelelő képet nyújthasson s a kérdés miként való megoldását illetőleg eredménnyel kecsegtető javaslatot tehessen: föltétlenül szüksége van a vármegyék birtokos osztályának, hivatott szakembereinek hathatós támogatására és közreműködésére.

Mindezekből kifolyólag és ismerve (ezím)-nek a közügyek

terén kifejtett buzgóságát és tekintve az elérni szándékolt közgazdasági célt, van szerencsénk becses figyelmét a kopár területek beerdősítésének kérdésére felhívni és egyszersmind tisztelettel felkérni, hogy az ügyet magáévá tévén, a vármegye birtokosait és arra hivatott szakembereit maga köré gyűjtve, helyi bizottságot alakítani, ezen bizottsággal a szóban forgó kérdést a törvényhatóság szempontjából tárgyalatni s a tárgyalás eredményéről és a kopár területek beerdősítésének siettetésére vonatkozó javaslatairól az 1896. évi országos erdészeti gyűlés előkészítésére kiküldött bizottságot értesíteni sziveskedjék.

Midőn tájékozásul tisztelettel megjegyezzük, hogy a kérdés sulypontja az általános földmivelési szempontokból beerdősítendő oly kopár területekre vonatkozik, a melyek nem tartoznak az 1879. évi XXXI. törvényzikk hatálya alá, egyuttal közöljük azon fontosabb kérdőpontokat, a melyekre nézve a kiküldendő helyi bizottságtól helyi ismerete alapján tájékoztatást és véleményt kérünk.

A kérdőpontok a következők:

1. Vannak-e a vármegyében oly kopár vagy kopárosodásnak induló területek,

a) a melyek az erdőterülethez nem tartoznak ugyan, de az 1879. évi XXXI. t.-cz. 165. szakaszának rendelkezései alá esnek és idézett szakasz értelmében beerdősítések után véderdökként kezelendők?

b) a melyeknek beerdősítése az 1894. évi XII. t.-cz. 13. szakasza értelmében hatóságilag elrendelhető, illetve a melyek az idézett törvényzikk 14. szakasza értelmében záros határidő alatt befásítandók?

c) a melyek sem az 1879. évi XXXI. t.-cz. 165. szakasza, sem pedig az 1894. évi XII. t.-cz. 13. illetve 14. szakaszának rendelkezései alá nem esnek, de melyeknek beerdősítése általános közgazdasági szempontból kívánatos vagy szükséges?

d) a melyek még eddig nem kopárosodtak ugyan el, de a jelenlegi gazdasági, illetve használati mód mellett előre láthatólag kopárokká fognak válni?

e) a melyek, mint föltétlen erdőtalajjal bíró erdőterülethez tartozók, az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2., 4., 5. és 17. szakaszai

értelmében föltétlenül és minden előzetes tárgyalás nélkül beerdősítendők ugyan, de a melyek mai állapotuk szerént a kopárok jellegével birnak.

Ha vannak a vármegyében ily kopár vagy kopárosodásnak induló területek, mekkora azoknak pontos, vagy megközelítő területe az előbbi pontokban részletezett osztályozás szerént és községenként elkülönítve, és a mennyiben kitüntethető, mily hrajzi számok alatt foglaltatnak azok és kik az egyes területek birtokosai?

2. Mily módon és ki által volnának ezen területek pontosan és végleg megállapítandók, összeirandók és nyilvántartandók?

3. A kimutatott területek mely része az, melynek beerdősítése csak bizonyos támogatás mellett remélhető és kiknek kezén vannak főleg azok a kopár, vagy kopárosodásnak induló területek, a melyeknél a beerdősítés céljából való támogatás szükséges, vagy indokolt és miben állana ezen támogatás?

4. Mily nehézségek állanak a kopárok és kopárosodásnak induló területek beerdősítésének, vagy használati módjuk megváltoztatásának útjában és mily módon volnának e nehézségek elháríthatók?

5. Történtek-e eddig is a vármegyében erdősítések ily kopár, vagy kopárosodásnak induló területeken és ha igen, mily terjedelemben és mily sikerrel és mekkora terület volna ezekből ézentul évenként beerdősítendő?

6. Vannak-e a vármegyében oly csemetekertek, hol és mily terjedelemben, a melyek a kopár területek beerdősítésére szükséges facsemete-anyagot szolgáltatják; hol és mily terjedelemben volnának ilyenek a javasolt erdősítésekre való tekintettel létesítendők?

7. Mily módon és mily fanemű csemetékkel volnának az erdősítések foganatosítandók és mily összegre tehető egy-egy holdnak erdősítési költsége a különböző területeken?

8. Végre mily kezelésben volnának az 1. d) pont alá sorozható területek jövőben beerdősítésükig részesítendők, hogy az elkopárosodástól megóvassanak és mily intézkedések lennének szükségesek e kezelésnek megállapítása és életbeléptetése céljából?

Teljes tisztelettel kérjük (czím)-et, hogy a kiküldendő helyi bizottságnak a fennebbi kérdőpontokat tárgyaló munkálatát — az ügy sürgősségénél fogva — legkésőbb az 1896. évi június

hó 15-ig az 1896. évi országos erdészeti gyűlés előkészítésére kiküldött bizottságnak (Bpest. V. ker. Alkotmány-utca 10. sz.) megküldeni, arról pedig, hogy nagybecsű támogatását ez ügyben remélhetjük-e, bizottságunkat még e hónapban értesíteni sziveskedjék.

Nagyrabecsült becses támogatását remélve, az 1896. évi országos erdészeti gyűlés előkészítésére kiküldött bizottság nevében hazafias tisztelettel

Budapesten, 1896. évi április hó 19-én.

Tavi Gusztáv,
előadó

Bedő Albert,
a bizottság elnöke.

III.

(Felhívás a kir. erdőfelügyelőkhöz a kopár területek beerdősítése kérdésének tárgyalásához szükséges adatok beszerzése ügyében.)

Az 1896. évi országos erdészeti gyűlésen megvitatandó szakkérdések közül a kopár területek beerdősítésének kérdésével összefüggő előmunkálatok megtétele ügyében a vármegyék közigazgatási bizottsági elnökeihez intézett felhívásunkat azzal a kéréssel küldjük meg ide mellékelve Nagyságodnak, hogy a közigazgatási bizottságok elnökeit hathatósan támogatva, ezen fontos közgazdasági kérdés gyakorlati megoldását célzó előmunkálatok gondos, gyors és szakszerű keresztülvitelét lehetővé tenni sziveskedjék.

Az 1896. évi országos erdészeti gyűlés előkészítésére kiküldött bizottság nevében hazafias tisztelettel.

Budapesten, 1896. évi apr. hó 10-én.

IV.

(Felhívás a kopár területek beerdősítése kérdésének tárgyalásához szükséges adatok beszerzése ügyében.)

Az 1896. évi országos erdészeti gyűlésen megvitatandó szakkérdések közül a kopár területek beerdősítésének kérdésével összefüggő előmunkálatok megtétele ügyében a vármegyék közigazgatási bizottságainak elnökeihez intézett felhívásunkat azzal a kéréssel küldjük meg, ide mellékelve urnak, hogy

ezen fontos közgazdasági kérdés gyakorlati megoldását célzó előmunkálatoknál hathatósan közreműködni sziveskedjék.

Az 1896. évi országos erdészeti gyűlés előkészítésére kiküldött bizottság nevében:

Budapesten, 1896. évi április hó 10-én.

Hazafias tisztelettel

Különfélék

Hótörés a besztercze-naszódi luczosokban évek óta nem fordult oly nagy mértékben elő mint e télen.

Völgyek mentén, védett katlanokban messziről fehérlik a szép zárt állabok koronájából a legszebb törzsek letört csucsának sebhelye.

Egyes helyeken majdnem megtizedelve látja az ember a szép reményekre jogosító luczosokat. S az a sajnós, hogy középkorú sudarlós állabok még többet szenvedtek, mint a fiatalosok, hol különben a gyérülésre esetleg állabfejlődés szempontjából szükség lett volna.

E károsítást a január és február havi havazások okozták. Nagy hőtömegek hullottak egy huzamban csendes idővel alá; a legélénkebb hosszönvésű törzsek kimagasló csucsa sűrű tüvel és pereszleneivel szokatlan terhet ölelt fel; a légáramok csak a kitettebb helyeken fekvő állabrészeket tudták felszabadítani a nagy hótehetől; mire egy erősebb szél a védett helyekre is eljutva, a felszabadulást meghozhatta volna: már késő volt.

Igy használja fel a természet a hóhullást sűrű állabok gyéritésére, s így mutatja meg, hogy feltétlenül jót nem alkotott, teljesen védett hely nem létezik. Ha az u. n. „kitett“ helyek állabaiban a szél, a vihar dönt, rombol: ugyanott ugyanazon elem szabadit, véd a hótöréstől.